

TOEKOMST | 09 juni 2017

Digitale revolutie: eerder kans dan bedreiging

🕒 Leestijd van ongeveer 6 minuten 💬 0 reacties

Is de accountant een bedreigde diersoort? Of biedt de digitale revolutie vooral heel veel nieuwe kansen? En waar liggen de uitdagingen, ook voor de Algemene Rekenkamer?

Ellen van Schoten

Twee wetenschappers verbonden aan de Universiteit van Oxford, Carl Benedikt Frey en Michael A. Osborne, publiceerden in 2013 een onderzoek over de gevolgen van de digitale revolutie op de werkgelegenheid. Ze maakten een lijst met beroepsgroepen die in de toekomst met 'uitsterven' worden bedreigd. Op die lijst ook ons mooie vak: accountant.

De auteurs concluderen dat automatisering de menselijke factor niet alleen in fabrieksprocessen en bij ander routinewerk overbodig zal maken, maar dat robotisering en kunstmatige intelligentie op termijn ook gecompliceerdere taken gaan overnemen. Is de accountant daarmee daadwerkelijk een bedreigde diersoort? En wat zijn de gevolgen voor ons eigen instituut, de Algemene Rekenkamer? Mijn analyse: digitalisering is een onomkeerbaar fenomeen, waarbij ik vooral heel veel nieuwe kansen zie.

We leven in een bijzondere tijd. Drie toekomstige ontwikkelingen zullen ons werk beïnvloeden. Allereerst gaat de grote hoeveelheid beschikbare data het makkelijker maken om voorspellende analyses op te stellen, waardoor we kennis kunnen omzetten in actie. Ten tweede zullen data steeds sneller beschikbaar komen, wat maakt dat we straks niet achteraf maar *real time* kunnen monitoren. En waar nodig dus ook kunnen waarschuwen, ingrijpen en bijsturen. Ten slotte zal het gebruik

LAATSTE ACHTERGROND

EVENEMENTEN | *Gisteren*

Evenementenbranche nadert de rand van de afgrond

ACCOUNTANT EN ONDERNEMER
| *03 augustus 2020*

Een goede relatie levert geld op. Voor beide partijen

TRANSPORT | *27 juli 2020*

Transportsector heeft grotere uitdagingen dan corona

ONTWIKKELING | *24 juli 2020*

Idealen onder het vak

WONINGCORPORATIES | *22 juli 2020*

Woningwet bedelft corporaties onder regels

[Meer achtergrond](#)

en daarmee het nut van open data in het publieke domein een vlucht nemen, doordat steeds meer en steeds intensiever samengewerkt gaat worden: co-creatie tussen overheid, parlement, samenleving en Algemene Rekenkamer. Een goed voorbeeld in dat kader is de [Accountability Hack](#), die op 9 juni 2017 zijn tweede editie beleeft.

Nieuwe mogelijkheden

Digitalisering biedt grote kansen voor zowel de private als de publieke sector. Nog niet eens zo heel lang geleden bestond de jaarlijkse belastingaangifte uit een formulier, veel uitzoekwerk en een envelop. Stap voor stap is dat proces gedigitaliseerd en inmiddels kan iedereen gebruikmaken van een online module, waarin veel gegevens al door de Belastingdienst zijn ingevuld. Ander voorbeeld: online platforms bieden ons veel mogelijkheden om bezittingen te delen. We kunnen ons huis tijdelijk verhuren via Airbnb, onze auto delen via Snappcar. En als we geen zin hebben om te koken zoeken we via Thuisafgehaald of iemand in de buurt iets lekkers heeft gemaakt. Digitalisering maakt het ook mogelijk om op een slimme manier data te combineren en te analyseren en zo trends te voorspellen of besparingen mogelijk te maken. Daarvan zijn diverse voorbeelden te vinden in de door de Algemene Rekenkamer gepubliceerde open data trendrapporten. Zo blijkt dat er in het Verenigd Koninkrijk voor minstens 200 miljoen pond kan worden bespaard op medicijnen. Simpelweg door voor één type medicijn te vergelijken hoe het door de artsen in het hele land werd voorgeschreven. En dat is maar een voorbeeld voor één soort geneesmiddel.

Meer inzicht

Inzicht in de doelmatigheid van uitgaven van de overheid zal enorm toenemen door het gebruik van open data. In de toekomst kan met behulp van technieken als data mining en tekst mining inzicht in de prestaties van de overheid worden verkregen.

'Inzicht in de doelmatigheid van uitgaven van de overheid zal enorm toenemen door het gebruik van open data.'

Digitalisering kan ook helpen bij het dichten van de kloof tussen burgers en overheid. Een mooi voorbeeld daarvan is de [visuele begroting](#) van de Nederlandse overheid. Die website is gecreëerd om met open data van ministeries meer openheid te bieden over de uitgaven en inkomsten van de

Rijksoverheid. De website is nog niet af; einddoel is een interactieve site waar iedereen gebruik kan maken van de open data van het Rijk. Hopelijk wordt daarbij ook gehoor gegeven aan de oproep van de Algemene Rekenkamer uit het Verantwoordingsonderzoek 2016 om standaardisatie en uniformering. Want als je werkt met data uit verschillende bronnen, is het al snel duidelijk dat de definities onderling vaak verschillen. Zo kan jeugdbeleid waarbij iedere gemeente een eigen definitie van 'zwerfjongere' hanteert best succesvol zijn, maar dat is niet zichtbaar te maken wanneer de resultaten van 388 verschillende gemeenten onvergelykbaar zijn. En hoe kan het dat niet duidelijk is wat met de extra miljarden voor het passend onderwijs is gebeurd?

Het ontwikkelen van één taal en het slim gebruikmaken van

technologie uit dit digitale tijdperk maken het mogelijk om de resultaten van overheidshandelen wél inzichtelijk te maken. Wanneer we die horde weten te nemen, kunnen we informatie organiseren, delen, uitwisselen en daarmee gezamenlijk kennis en inzicht vergaren. Dan ontstaan de openheid en transparantie die de publieke verantwoording verbeteren.

Niet alleen maar kansen

Zoals vaak is het niet alleen maar hosanna. De uitdagingen liggen op het terrein van privacy en kwaliteit van data. Zeker als het gaat om publieke informatie is privacy een belangrijk aspect. Bij veel moderne IT-systemen ontbreekt de aan/uit-knop voor privacygevoelige informatie. Deze 'privacy by design-optie' moet zo snel mogelijk een vast onderdeel worden in de systemen van de overheid, zodat het mogelijk wordt om met één druk op de knop privacygevoelige informatie te onderscheiden van andere data. Ook zijn we nog niet zover dat de datasystemen *open by design* zijn. En wat te denken van de uitdagingen op het terrein van validiteit en betrouwbaarheid van data? Op de korte termijn zullen we zo goed mogelijk moeten omgaan met de verschillen in format en kwaliteit van de data. Op de langere termijn gaan ontwikkelingen als standaardisering en uniformering echt het verschil maken.

Change to stay the same

Wat betekenen deze ontwikkelingen voor accountants werkzaam in de private of de publieke sector? Frey en Osborne scharden de accountant al in 2013 onder de met uitsterven bedreigde beroepen. Wat als we straks, bijvoorbeeld met behulp van de *blockchain*, op het niveau van transacties zekerheid hebben over juistheid en volledigheid?

Is er dan nog behoefte aan een controleverklaring? Misschien niet op de traditionele manier, maar er zal zeker behoefte zijn en blijven aan verificatie en duiding van gegevens. In een wereld waarin alles wat we doen bestaat uit data, waarin het onderscheid tussen feiten en alternatieve feiten moeilijk te maken

'Misschien niet op de traditionele manier, maar er zal zeker behoefte zijn en blijven aan verificatie en duiding van gegevens.'

is, ligt voor accountants een grote kans om het verschil te maken. Ik denk dat de behoefte aan accountants de komende decennia groot zal blijven, mits we in staat zijn op een andere manier toegevoegde waarde te leveren: in de duiding en analyse van data. En door aan de voorkant mee te denken over wat er nodig is om betrouwbare databestanden te creëren.

We have to change to stay the same, luidt een beroemde uitspraak van de Nederlands-Amerikaanse schilder Willem de Kooning. Daar ligt ook onze uitdaging. Dus niet verzetten tegen nieuwe technologie, niet lijdzaam toezien, maar juist meebewegen. Veranderen en aanpassen, zodat we ook in de toekomst waarde kunnen toevoegen aan het maatschappelijk verkeer.

Ellen van Schoten gaf eind mei een presentatie over dit onderwerp op een symposium van INTOSAI, het internationale netwerk van publieke auditinstellingen.

Deel dit artikel

Dr. **Ellen van Schoten** RA leidt als secretaris de ambtelijke organisatie van de Algemene Rekenkamer.

GERELATEERD

NIEUWS | 20 mei 2020

Verantwoordingsdag: fors overschot, investeringen en lastenverlichting in 2019

Nedeland genoot in de afgelopen jaren in historisch opzicht van een "zeldzame gebeurtenis", namelijk opeenvolgende jaren met een overschot op de begroting. →

NIEUWS | 02 oktober 2019

Algemene Rekenkamer laat zichzelf toetsen op kwaliteit

De Algemene Rekenkamer wordt onderwerp van een internationale peer review. Doel is te beoordelen of het werk van de rekenkamer beter kan en hoe dat aan te pakken. →

MAGAZINE | 20 september 2019

Waar raakt nieuwe technologie de audit?

Om succesvol te blijven moet elke sector inspelen op nieuwe technologie. Dat is ook de strekking van een stevig rapport over de invloed van nieuwe technologie op... →

NIEUWS | 21 januari 2019

Marco van der Vegte: 'Accountants gaan door met verbeteringen'

"Wij zullen niet een jaar lijdzaam gaan zitten afwachten wat de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) zal gaan brengen. Wij gaan met al onze energie door met... →

TOEKOMST ACCOUNTANTSBEROEP | 21 januari 2019

Wij moeten veranderen; liever gisteren dan vandaag!

De accountant van de toekomst moet investeren in ontwerpvaardigheden, zodat hij of zij de technologie beter begrijpt. Hij moet een diepgaand inzicht krijgen in de... →

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

[Home](#)
[Nieuws](#)
[Discussie](#)
[Vaktechniek](#)
[Achtergrond](#)
[In & Uit](#)
[Feiten & Cijfers](#)
[Tuchtrecht](#)
[Lekker werken](#)
[Podcast](#)

DOSSIERS

[Arbeidsmarkt](#)
[ICT](#)
[Opleiding](#)
[alle dossiers](#)

[Fiscaal](#)
[Kwaliteit en toezicht](#)
[Pensioen](#)

[Fraude en witwassen](#)
[Mkb](#)
[Publiek belang](#)

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van cookies op deze site.

[© 2020 NBA \(02-2020\)](#) [Privacyverklaring](#) [Cookieverklaring](#) [Spelregels debat](#) [Volg ons op Twitter](#) [NBA.nl](#)